

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با سلامت

اهداف درس

- آشنایی با مقررات بهداشتی بین المللی
- آگاهی از نقش سازمان ملل متحد و سازمان‌های بین المللی وابسته به آن در توسعه سلامت جهانی
- آشنایی با سوابق، وظایف و اهداف و نقش سازمان جهانی بهداشت در توسعه سلامت جهانی

• به گفته پل راسل در جهان هیچ چیز بین المللی تر از بیماری نیست .

• بیماری و سلامت مد و مرز نمی شناسد

• تاریخ مملو از گسترش بیماریهای مهلک مثل طاعون و وبا بوده است (و اخیراً ایدز و آنفولانزای پرندگان)

• قرنطینه کردن منشأ سلامت بین الملل بود

• که مورد اعتراض قرار گرفت (اختلال در مسافرت و تجارت)

• احساس نیاز به توافق همگانی و جهانی برای قوانین یکسان کنترل بیماریها

• و لذا ایجاد سازمانهای بین المللی برای سلامت

تاریخچه

□ از سال ۱۸۵۱ به بعد به منظور مبارزه با انتشار وبا، تب زرد، طاعون، آبله و تیفوس در دنیا گردهمایی‌های بین‌المللی بسیاری در زمینه سلامت برگزار شد و عهدنامه‌ها و مقررات عدیده‌ای تدوین گردید.

□ 1851 اولین کنفرانس بهداشت بین‌المللی به منظور تهیه عهدنامه صحی بین‌المللی در پاریس برگزار می‌شود ولی شکست می‌خورد.

□ ۱۹۰۲ اداره بهداشت بین‌المللی (International Sanitary Bureau) که بعداً به اداره بهداشت پان آمریکن (Pan American Sanitary Bureau) تغییر نام می‌دهد در واشنگتن تاسیس می‌گردد. این اداره طلایه‌دار سازمان بهداشت پان آمریکن (Pan American health organization) است

□ ۱۹۰۷ اداره بین‌المللی بهداشت عمومی (Office International d'Hygiene Publique) در پاریس تاسیس می‌شود. این اداره دارای یک دبیرخانه و یک کمیته دائمی است که اعضای آن مقامات بهداشتی ارشد دولت‌های عضو می‌باشند.

□ ۱۹۱۹ اتحادیه ملل (League of Nations) به منظور رسیدگی به امور پیشگیری و کنترل بیماری‌ها تشکیل می‌گردد. سازمان بهداشتی اتحادیه ملل (Health Organization of League Nations)، به موازات اداره بین‌المللی بهداشت عمومی در ژنو مستقر می‌شود

□ ۱۹۳۸ آخرین کنفرانس بین‌المللی در پاریس برگزار می‌شود.

□ ۱۹۴۶ کنفرانس بهداشت بین‌الملل در نیویورک، اساسنامه سازمان جهانی بهداشت (WHO) را تصویب می‌کند.

□ ۱۹۴۸ اساسنامه سازمان جهانی بهداشت (WHO) در ۷ آوریل (روز بهداشت جهانی) با امضاء ۶۱ کشور عضو جنبه اجرایی پیدا می‌کند. بعداً، اولین مجمع بهداشت جهانی با شرکت نمایندگان ۵۵ دولت که به عضویت سازمان در آمده بودند، در ژنو برگزار می‌شود.

□ ۱۹۵۱ تصویب متن جدید مقررات بین‌المللی به وسیله چهارمین مجمع بهداشت جهانی.

□ ۱۹۶۹ مقررات بین‌المللی، در حالیکه تیفوس شپشی و تب راجعه از آن حذف می‌شود و فقط وبا، طاعون، آبله و تب زرد در آن باقی می‌ماند، به مقررات بهداشتی بین‌المللی تغییر نام می‌دهد.

□ ۱۹۷۴ سازمان جهانی بهداشت برنامه توسعه ایمن سازی (Expanded Programme on Immunization) - را به منظور محافظت کودکان در برابر فلج اطفال ، سرخک ، دیفتی ، سیاه سرفه ، کزاز و سل راه اندازی می‌کند.

□ ۱۹۷۸ کنفرانس بین‌المللی مشترک بین سازمان جهانی بهداشت و یونیسف در آلماتای شوروی، اعلامیه مراقبت‌های اولیه بهداشتی را به عنوان کلید نیل به هدف سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰ تصویب می‌کند

□ ۱۹۸۱ استراتژی جهانی سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰ پذیرفته می شود و به وسیله مجمع عمومی ملل متحد مورد تایید قرار می گیرد. مجمع عمومی ملل متحد ضمن تصویب استراتژی، سایر سازمانهای بین المللی را با همکاری با سازمان جهانی بهداشت دعوت می نماید.

□ ۱۹۸۸ چهلمین سالگرد تاسیس سازمان جهانی بهداشت جشن گرفته می شود.

□ چهل و یکمین اجلاس مجمع بهداشت جهانی ریشه کنی فلج اطفال تا سال ۲۰۰۰ را تصویب می کند

□ در حالیکه آخرین مورد طبیعی آبله در سال ۱۹۷۷ اتفاق افتاده است، ریشه کنی آبله در دنیا به وسیله یک کمیسیون جهانی گواهی می شود.

• سازمانهای جهانی مرتبط با نظام سلامت در دنیا:

– WHO سازمان بهداشت جهانی:

به منظور هماهنگ سازی فعالیت های جهانی سلامت و دولتها، با هدف ارتقای جهانی و منطقه ای سلامت در زیر مجموعه سازمان ملل تشکیل شده است

به منظور تسهیل مدیریت و همچنین تنوع جغرافیایی، شش منطقه تعیین شده و هر منطقه مسئولیت هماهنگ سازی کشورهای تحت پوشش را بر عهده دارد.

تعریف اقدامات بهداشت بین الملل :

- حل مسایلی در زمینه بهداشت که نیازمند توجه و اقدام بیشی از یک کشور می باشد.
- رسمی به وسیله دولت ها یا غیر رسمی توسط انجمن ها و سازمان های ملی و بین المللی

این گونه اقدامات عبارتند از:

- کنترل اپیدمی ها و بیماری های مسری شایع در بین چند کشور شامل تبادل
- تبادل اطلاعات در زمینه وقوع بیماری های واگیر ضمن نگهداری حالتی یکسان در مقررات و قوانین قرنطینه.
- تبادل بین المللی اطلاعات و تجربیات طبی و بهداشتی شامل ایجاد دفاتر اطلاعاتی و کتابخانه های طبی، تامین بورس های آموزشی و انتشارات.
- استاندارد کردن امار حیاتی و فرآ ورده های بیولوژیک و دارو های خطرناک و غیره در سطح بین المللی.
- تحقیقات مشترک و هماهنگی و کمک به تحقیقات بر روی مسایل خاص مشترک در بین کشور ها
- کمک به کشور های در حال توسعه شامل کنترل اپیدمیها، برنامه ریزی و مدیریت طبی و آموزش کارکنان.
- توصیه به دولت ها و مسئولین در مورد مسایل بهداشتی حائز اهمیت بین المللی

سازمان‌ها، برنامه‌ها و صندوق‌های ملل متحد

۱- سازمان‌ها و صندوق‌هایی که مستقیماً در توسعه سلامت نقش دارند:

۱-۱ سازمان جهانی بهداشت (World Health Organization : WHO)

۱-۲ صندوق کودکان ملل متحد (United Nations Children's Fund : UNICEF)

۱-۳ صندوق جمعیت ملل متحد (United Nations Population Fund : UNFPA)

۱-۴ سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: (UNESCO)

2- سازمان‌ها و برنامه‌هایی که به طور غیر مستقیم با سلامت در ارتباط می‌باشند:

۲-۱ برنامه عمران ملل متحد (United Nations Development Program : UNDP)

۲-۲ اداره کمیساریای عالی ملل متحد

(Office of the United Nations High Commissioner for Refugees : UNHCR)

۲-۳ برنامه محیط زیست ملل متحد (United Nations Environmental Program : UNEP)

۲-۴ گروه بانک جهانی (World Bank Group)

۲-۵ سازمان بین‌المللی کار (International Labor Organization : ILO)

□ ۶-۲ سازمان بین‌المللی تجارت (World Trade Organization : WTO)

□ ۷-۲ سازمان منع سلاح‌های شیمیایی

(Organization of the Prohibition of Chemical Weapons: OPCW)

□ ۸-۲ سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد

(Food and Agriculture Organization of United Nations : FAO)

□ ۹-۲ برنامه غذای جهانی (World Food Program: WFP)

WHO سازمان جهانی بهداشت

- نقش ویژه در توسعه سلامت ملی و بین‌المللی
- مرور کوتاه بر تاریخچه، ساختار، تصمیم‌گیری و منابع مالی سازمان
- مهمترین برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان جهانی بهداشت در جمهوری اسلامی ایران
- بیش از ۵۰ سال عمر سازمان جهانی بهداشت، تعداد کشورهای عضو از ۶۱ کشور (در سال ۱۹۴۸) به ۱۹۴ کشور (در حال حاضر).
- سه سطح عملیاتی (اداره مرکزی، ادارات منطقه‌ای و ادارات کشوری)
- اداره امور سازمان جهانی بهداشت : سه هیئت اصلی شامل
 - مجمع بهداشت جهانی
 - هیئت اجرایی
 - دبیرخانه

کمک‌های فنی سازمان جهانی بهداشت در چارچوب زیر صورت می‌گیرد:

- اعزام متخصص یا مشاور به کشورها.
- کمک به آموزش نیروی انسانی پزشکی و بهداشتی کشورها از طریق برگزاری دوره های آموزشی داخلی یا خارجی و یا اعزام نیروها به خارج از کشور به منظور بازآموزی یا طی دوره های تکمیلی در زمینه برنامه های بهداشتی.
- تامین لوازم و تجهیزات اساسی مورد نیاز برنامه ها.
- برگزاری گردهمایی‌های بین کشوری یا منطقه ای.
- کمک به تبادل اطلاعات در زمینه مسائل پزشکی و بهداشتی.

- **مجمع بهداشت جهانی** (نمایندگان کلیه کشورهای عضو) - وظیفه اصلی آن سیاستگذاری، تصویب بودجه و انتصاب مدیر کل است. اجلاس مجمع بهداشت جهانی همه ساله در ماه مه در ژنو برگزار می شود.

- **هیئت اجرایی** شامل ۳۶ نفر عضو می باشد که توسط مجمع از بین کشورهای عضو برای مدت سه سال انتخاب می شوند. جلسات هیئت اجرایی سالی دوبار (ژانویه و مه) تشکیل می شود. رسیدگی به امور فنی، تهیه برنامه کار مجمع و بررسی بودجه سازمان از اهم وظایف هیئت اجرایی می باشند.

- سازمان جهانی بهداشت دارای شش منطقه (اروپا، آمریکا، آفریقا، آسیای جنوب شرقی، غرب اقیانوس آرام، مدیترانه شرقی) و ۱۴۷ اداره کشوری می باشد

• **تقسیم بندی مناطق ۶گانه سازمان بهداشت جهانی به شرح زیر می باشد :**

- **Africa Region Organization : AFRO (حراره-زیمبابوه)**
- **America Region Organization : AMRO (واشنگتن-آمریکا)**
- **Eastern Mediterranean Region Organization : EMRO (قاهره-مصر)**
- **European Region Organization : EuRO (کپنهاگ-دانمارک)**
- **Southeast Asia Region Organization : SEARO (مانیل-فیلیپین)**
- **West Pacific Region Organization : WPRO (دهلی نو-هند)**

در بین برنامه هایی که مورد حمایت سازمان جهانی بهداشت می باشند، **برنامه مبارزه با بیماری های واگیر** از اهمیت بیشتری برخوردار است. این برنامه شامل عناوین زیر می باشد:

- ریشه کنی فلج اطفال
- حذف سرخک
- حذف کزاز نوزادان
- سل
- مالاریا
- ایدز و بیماری های آمیزشی
- حذف جذام
- بیماری های گرمسیری
- بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان (Zoonotic Diseases)
- کنترل حشرات
- مراقبت و کنترل بیماری ها

مهمترین جهات راهبردی برای همکاری سازمان مذکور با کشور در 2010 تا 2014 به شرح زیر طی سال های تعیین شده اند:

- بهبود بخشیدن عدالت در سلامت و تعیین کننده های سلامت
- - (PHC) تقویت مراقبت های اولیه سلامت
- - افزایش دسترسی به خدمات سلامت و ایجاد عدالت در پرداخت هزینه های مربوط به سلامت
- - بهبود بخشیدن رهبری و حاکمیت در نظام سلامت
- - تقویت امنیت سلامت
- - مقابله با پیامدهای گذر دموگرافیک و گذر اپیدمیولوژیک
- - تقویت مشارکت و همکاری برای توسعه





UNICEF صندوق کودکان ملل متحد

- یونیسف بخشی از ملل متحد است که منحصرًا به کودکان اختصاص یافته است. این سازمان در سال ۱۹۴۶ به عنوان جزئی از سیستم ملل متحد به منظور تسکین آلام کودکان به دنبال جنگ جهانی دوم پایه گذاری شد. یونیسف یک تجلی از روحیه رایج زمان یعنی تعهد برای رویارویی و حل مشکلات به طور دسته جمعی بود. از سال ۱۹۵۰ که مجمع عمومی ملل متحد اختیارات و تعهدات یونیسف را وسیعتر کرد، این سازمان در کشورهای در حال توسعه برای کودکانی که آینده آنها به واسطه فقر، بیماری‌های قابل پیشگیری، سوء تغذیه و فقدان فرصت‌های آموزشی به مخاطره افتاده است در تلاش بوده است.

- یونیسف به وسیله پیمان نامه حقوق کودک که در سال ۱۹۸۹ به تصویب مجمع عمومی ملل متحد رسیده است هدایت می‌شود و با کمک هم‌دستانش برای ساختن یک دنیای دوستدار کودک در جهت اهداف زیر تلاش می‌کند

UNICEF

- United Nations International Children's Emergency Fund

- صندوق بین المللی فوریت‌های کودکان ملل متحد
- در بدو تأسیس (۱۹۴۶): برای توانبخشی کودکان کشورهای جنگ زده

- پس از پایان فوریت‌ها (۱۹۵۳): تغییر نام به United Nation Children's Fund یا صندوق کودکان ملل متحد
- اما عنوان یونیسف برای آن باقی ماند

- ارتقا و رعایت حقوق کودکان و حقوق انسانی خصوصا زنان.
- هدایت قوانین، سیاست‌ها و اقدامات مربوط به کودکان به وسیله اصولی که بیشترین منابع را برای کودکان در بر دارند.
- فراهم کردن حداکثر امکان رشد برای کودکان به طوری که بتوانند سالم زندگی کنند و زندگی فعالی داشته باشند، همچنین از فرصت‌های زیادی برای یادگیری و مشارکت در تصمیماتی که رفاه آنها را متاثر می‌سازد برخوردار باشند.
- رعایت عدالت اجتماعی در تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به کودکان.
- محافظت از کودکانی که در شرایط نامساعدی قرار دارند (کودکان جنگ، بلایا، فقر مطلق، انواع خشونت و استعمار) نماید. همچنین در فوریت‌ها، یونیسف از حقوق کودکان محافظت می‌کند

UNICEF – در ایران

- صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) از سال ۱۳۶۳ در ایران شروع به فعالیت نموده است. در سال ۱۳۷۹ دولت جمهوری اسلامی ایران و یونیسف برنامه پنج ساله جدیدی را همزمان با برنامه سوم توسعه کشور (۱۳۷۹-۱۳۸۳) آغاز کردند. برنامه حمایتی یونیسف همچنین با دوره های برنامه ای صندوق جمعیت و برنامه عمران ملل متحد همزمانی دارد.
- برنامه ریزی روش مند فعالیتها با امضای برنامه های عملیاتی مربوط به پروژه های سالیانه مشترک بین یونیسف و همکاران کشوری برای اولین بار در سال ۱۳۷۹ رسمیت یافته است.

برنامه حمایتی یونیسف - شامل پنج برنامه بخشی

- پیشگیری از سوء تغذیه
- بهبود کیفیت خدمات
- کاهش نابرابری‌ها
- کودکان نیازمند حمایت ویژه
- ارتقا و پایش عهدنامه حقوق کودک

UNFPA صندوق جمعیت ملل متحد

- تابع مجمع عمومی ملل متحد - در سال ۱۹۶۹ شروع بکار نمود
- از بزرگترین منابع مالی بین‌المللی برای کمک به جمعیت در کشورهای در حال توسعه
- در امور مربوط به بهداشت باروری و جمعیتی از جمله سیاست‌های جمعیتی یاری می‌نماید.

UNFPA صندوق جمعیت ملل متحد United Nations Population Fund

شورای اجتماعی و اقتصادی ملل متحد در سال ۱۹۷۳ مسئولیت‌های صندوق جمعیت ملل متحد را به شرح زیر تعیین کرده است:

- آگاه سازی و ظرفیت سازی برای پاسخگویی به نیازهای جمعیت و تنظیم خانواده.
- ارتقا سطح آگاهی در کشورها اعم از توسعه یافته و در حال توسعه در مورد مشکلات مربوط به جمعیت و راهکارهای مقابله با این قبیل مشکلات.
- کمک به کشورهای در حال توسعه برای حل مشکلات جمعیتی، در قالب نیازها و شرایط کشور درخواست کننده.
- به عهده گرفتن نقش رهبری در سیستم ملل متحد در ارتقای برنامه های جمعیتی و هماهنگ کردن پروژه هایی که توسط صندوق حمایت می شوند.

وظایف صندوق جمعیت ملل متحد در ایران UNFPA

- بهبود وضعیت بهداشت باروری و تامین حقوق باروری برای کلیه افراد
- دست یافتن به موازنه پایدار بین جمعیت، رشد اقتصادی و منابع
- ایجاد محیط مناسب برای کاهش نابرابری حقوق زن و مرد
- ترویج بیشتر شرایط مساعد برای بهداشت باروری و تنظیم خانواده

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد UNESCO



- هدف اصلی یونسکو مشارکت در صلح و امنیت در جهان است از طریق ارتقای همکاری در بین ملل در زمینه آموزش، علم، فرهنگ و ارتباطات، به منظور تحقق احترام عالمگیر برای عدالت، حاکمیت قانون، حقوق انسانی و آزادی‌های اساسی برای همه مردم دنیا بدون برتری نژاد، جنس یا مذهب، به ترتیبی که در منشور ملل متحد آمده است.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization •

به منظور نیل به این اهداف، یونسکو وظایف پنجگانه زیر را عهده دار می باشد:

- بررسی های آینده نگر : چه شکلی از آموزش، علم، فرهنگ و ارتباطات برای دنیای فردا؟
- پیشرفت، انتقال و سهم بردن از دانش : با تکیه بر فعالیت های پژوهشی، آموزشی و آموختنی
- اقدام برای تعیین استانداردها : تهیه و تصویب اسناد بین المللی و توصیه های قانونی.
- ارائه نظریه فنی : به کشورها برای تدوین سیاست ها و تهیه پروژه های مربوط به توسعه در قالب "همکاری فنی".
- تبادل اطلاعات تخصصی.

برنامه عمران ملل متحد UNDP

United Nations Development Programme

- برنامه عمران ملل متحد، نهاد اصلی برای هماهنگ کردن کار عمران ملل متحد می باشد. بودجه سالانه برنامه مذکور ۳/۲ میلیارد دلار است و با این ترتیب بزرگترین سهم را در امر توسعه در سطح جهانی دارا می باشد.
- برنامه عمران ملل متحد در سیاستگذاری و ظرفیت سازی برای رشد اقتصادی کشورها نقش مهمی را ایفا می نماید، ضمناً از طریق همکاری با بخش های دولتی و خصوصی امکان استفاده هرچه بیشتر از منابع کمکی را در مقابله با چالش ها و فرصت های حاصله از "جهانی شدن" فراهم می نماید.



سازمان بین‌المللی کار (ILO)

سازمان بین‌المللی کار، یک آژانس تخصصی است که مسئولیت اصلی آن ارتقای عدالت اجتماعی و حفظ حقوق انسانی کارگر می‌باشد. این سازمان در سال ۱۹۱۹ تاسیس شد و در سال ۱۹۴۶ به اولین آژانس تخصصی ملل متحد تبدیل گردید. مهمترین وظایف سازمان بین‌المللی کار و کارگر عبارتند از:

- تعیین سیاست‌ها و برنامه‌های بین‌المللی برای کمک به بهبود شرایط کار و زندگی
- ایجاد استانداردهای بین‌المللی به عنوان راهنمای مقامات کشوری در اجرایی کردن این سیاست‌ها
- اجرای یک برنامه وسیع همکاری فنی برای کمک به دولت‌ها در جهت موثر سازی سیاست‌ها و مشارکت در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی به منظور پیشبرد این فعالیت‌ها.

این سازمان بین‌المللی از این نظر که نمایندگان کارگر و کارفرما با نمایندگان دولت در تعیین سیاست‌ها صدای یکسان دارند، در بین سازمان‌های جهانی، بی‌همتا می‌باشد

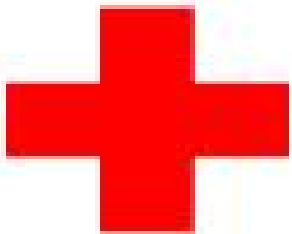


سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد FAO

- رهبری در توسعه روستایی
- هدف اصلی مبارزه با فقر و گرسنگی از طریق ترویج کشاورزی، بهبود تغذیه و پیگیری امنیت غذا (دسترسی همه مردم در همه اوقات به غذایی که برای یک زندگی فعال و سالم به آن نیاز دارند).
- سازمان غذا و کشاورزی در جریان یک کنفرانس در شهر کوبک (Quebec) در ۱۶ اکتبر ۱۹۴۵ بنیان نهاده شد و از همان تاریخ، این روز به روز جهانی غذا معروف شده است

سازمان‌های غیر دولتی بین‌المللی و توسعه سلامت

- سازمان‌های غیردولتی (NGOs) بین‌المللی تحت عناوین مختلف از قبیل سازمان، انجمن، اتحادیه، آژانس، کمیسیون، گروه مشورتی، جمعیت، مرکز، مجمع و فدراسیون در توسعه سلامت ملی و بین‌المللی نقش مهمی ایفا می‌نمایند



Dansk Rode Kors

صليب سرخ بين المللى:

يك سازمان بشر دوستانه غير سياسى و غير رسمى است . كه علاقمند به خدمت به انسانها زمان صلح و جنگ است موسس آن هانرى دونان تاجر سويسى بود كه به پيشنهاد وي در ۱۸۶۴ نخستين كنوانسيون آن در ژنو برگزار گرديد



جمعيت هلال احمر ايران:

در ۱۳۰۲ با نام جمعيت شيرو خورشيد سرخ ايران تاسيس شد ، همكار صليب سرخ بين المللى است .

سازمان های دارای فعالیت های بهداشتی در ایران:

- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- وزارت رفاه
- سازمان انتقال خون ایران
- جمعیت مبارزه با سرطان
- جمعیت کمک به جذامیان
- سازمان حفاظت از محیط زیست
- هلال احمر ایران (شیر و خورشید)

- سازمان بیمه های اجتماعی (تامین اجتماعی)
- انستیتو پاستور ایران
- انستیتو رازی
- بنگاه حمایت مادران و نوزادان
- انجمن ملی حمایت کودکان
- هیات کمک به آسیب دیدگان
- انجمن حمایت معلولین

- _ سازمان نظام پزشکی ایران
- _ سازمان ملی رفاه خانواده ه
- _ سازمان ملی رفاه نابینایان
- _ سازمان ملی رفاه ناشنوایان
- _ انجمن حمایت زندانیان
- _ کانون کارآموزی کشور
- _ جمعیت حمایت کودکان بی سرپرست
- _ بنیاد شهید
- _ کمیته امداد امام
- _ جهاد سازندگی (کمیته بهداشت و درمان)

Websites

- www.who.int
- www.whosea.org
- www.usaid.org
- www.fordfound.org
- www.dfidindia.org
- www.whoindia.org
- www.careindia.org